

DEVLET DESTEKLİ KÜMES HAYVANLARI HAYAT SİGORTASI
GENEL ŞARTLAR – 2022

A. SİGORTANIN KAPSAMI

A.1. Sigortanın Konusu

(1) Bu sigorta ile 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'nun 12'nci maddesine istinaden, Cumhurbaşkanı kararı ile kapsama alınan, Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemine kayıtlı bio güvenlik ve hijyen tedbirleri alınmış, kapalı tesislerde yetiştirilen kümes hayvanları ile açık ve yarı açık sistemde yetiştirilen kümes hayvanlarında, A.2. maddesinde belirtilen haller nedeniyle meydana gelen zararlar aşağıda yazılı esas ve şartlara göre karşılanır.

(2) Teminat altına alınan riskler poliçede belirtilir.

(3) Bu genel şartların uygulanmasında, Devlet Destekli Kümes Hayvanları Hayat Sigortası Tarife ve Talimatlar ile değerlendirme tablosu dikkate alınır.

A.2. Teminat Kapsamındaki Haller ve Kayıplar

A.2.1. Geniş Kapsam

(1) Bu sigorta ile teminat verilen kümes hayvanlarında;

- a) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'na göre, ihbarı mecburi bulaşıcı hastalıklar hariç olmak üzere her türlü kanatlı hayvan hastalıkları,
- b) Her türlü kaza ve zehirlenmeler,
- c) Jeneratör, fan ve benzeri ekipmanlarda meydana gelen arızalar,
- ç) Her türlü doğal afetler,
- d) Yangın veya infilâk,

nedenleriyle meydana gelen ölüm, itlaf ve mecburi kesimler sonucu sigortalının doğrudan doğruya uğradığı zararlar teminat altına alınır.

(2) İsteğe bağlı olarak ve ek prim alınması koşuluyla; Salmonella test sonuçları menfi olan işletmelerde pullorum ve kanatlı tifosu (tavuk tifosu) hastalıkları nedeniyle meydana gelen ölümler ve mecburi kesimler sonucu sigortalının doğrudan uğrayacağı maddi zararlar teminat altına alınabilir.

A.2.2. Dar Kapsam

(1) Bu sigorta ile teminat verilen kümes hayvanlarında;

- a) Her türlü kaza ve zehirlenmeler,
- b) Hortum, fırtına, deprem, heyelan ile sel ve su baskını,
- c) Yangın veya infilâk,
- ç) Jeneratör, fan ve benzeri ekipmanlarda meydana gelen arızalar

nedenleriyle meydana gelen ölüm, itlaf ve mecburi kesimler sonucu sigortalının doğrudan doğruya uğradığı zararlar teminat altına alınır.

A.3. Teminat Dışında Kalan Haller

(1) Aşağıdaki haller dolayısıyla meydana gelen zararlar, sigorta teminatının dışındadır.

- a) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'na göre ihbarı mecburi tüm bulaşıcı hastalıklar,
- b) Açık ve yarı açık sistemde yetiştirilen kümes hayvanları için her türlü hastalıklar ve vahşi hayvan saldırıları,
- c) Kanibalizm, tüy ve yumurta yeme, gagalama veya benzeri kötü alışkanlıklar,
- ç) Hayvanların kongenital sakatlıkları ve normal gelişmemeleri,
- d) Sigortanın başladığı tarihten önce mevcut hastalıklar, beslenme bozukluğu ve yetersizlikleri,
- e) Poliçe başlangıç tarihinden itibaren, viral, mikrobiyel ve paraziter hastalıklarda 3 günlük bekleme süresi içinde meydana gelen hastalıklar nedeniyle, sigortalı hayvanların ölmesi, itlafı ve mecburi kesimler,
- f) Sigortalının veya fiilinden sorumlu olduğu kişilerin, kasıtlı veya ağır kusurlarından meydana gelen ölüm, itlaf ve mecburi kesimler,
- g) Hırsızlık ve yer değiştirme halleri,
- ğ) A.5.1 maddesinde belirtilen aşı programındaki aşuların yaptırılmaması, karantina tedbirlerine uyulmaması ve gerekli tedbirlerin alınmaması sonucunda, meydana gelebilecek hastalıklar sonucu ölüm, itlaf ve mecburi kesimler,
- h) Sigortalı hayvanlarda, bulaşıcı hastalık çıktığı zaman, Tarım Sigortaları Havuzu eksperlerince onaylanmadığı takdirde, sirayete maruz hayvanların durumu ile ilgili hayvan sahibi tarafından alınacak kararlar sonucu, meydana gelen ölüm, itlaf veya mecburi kesimler,
- ı) Grev, lokavt, kargaşa, halk hareketleri ve kötü niyetli hareketler ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati hareketlerin sebep olduğu tüm hasarlar,
- i) Biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle, oluşacak zararlar dâhil olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla, yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda, meydana gelen zararlar,
- j) Savaş, her türlü savaş olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, savaş ilan edilmiş olsun olmasın çarpışma, iç savaş, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri hareketler nedeniyle, meydana gelen bütün zararlar,
- k) Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu, nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden kaynaklanan radyasyon veya radyoaktivite bulaşmalarının ya da bunların gerektirdiği askeri ve inzibati tedbirlerin sebep olduğu hasar ve kayıplar (Bu bentte geçen yanma deyimini, kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım olayını da kapsar),
- l) Kamu otoritesi tarafından alınan kararlar sonucunda, sigortalı hayvanlar üzerinde yapılacak tasarruflardan, meydana gelen ölüm, itlaf ve mecburi kesimler,
- m) Teminat kapsamındaki riskin gerçekleşmesine bağlı olarak, ortaya çıkan dolaylı zararlar,
- n) Çiftlik ekipmanlarında (jeneratör, fan, otomatik yemlik, suluk ve temizlik vb.) işletme çalışanlarının kusurlarından veya periyodik bakım ve kontrollerinin düzenli yapılmamasından kaynaklanan arızalar sonucu, meydana gelen kanatlı hayvan hasarları,
- o) Bina, ekipman ve teçhizatla meydana gelen hasarlar,
- ö) Ek teminat olarak poliçeye dâhil edilmesi halinde; poliçe başlangıç tarihinden itibaren, 21 günlük bekleme süresi içinde meydana gelen pullorum ve kanatlı tifosu (tavuk tifosu) hastalıkları nedeniyle, sigortalı hayvanların ölmesi, itlafı ve yapılan mecburi kesimler.

A.4. Muafiyet ve Müşterek Sigorta

- (1) Meydana gelen zararın, sigorta bedelinin belli bir oranına veya miktarına tekabül eden kısmının tazmin edilmeyeceği kararlaştırılabilir.
- (2) Birinci fıkrada belirtilen muafiyetin yanı sıra, sigorta ettirenin belirli bir müşterek sigorta oranıyla, hasara iştirak etmesi kararlaştırılabilir.
- (3) Belirlenen muafiyet ve müşterek sigorta oranı, tarife ve talimatlar ile poliçede belirtilir.

A.5. Sigorta Başvurusunun Kabulü

- (1) Sigorta ettirenin başvurusu, Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemi ile teyit edilerek, yapılacak risk inceleme sonucuna göre kabul edilir ve poliçe düzenlenir.
- (2) Risk incelemesi sonucunda, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından sigortalanması uygun görülmeyen riskler sigorta edilmez.

A.5.1. Aşılamalar

- (1) Sigorta edilecek kümes hayvanlarında, aşağıda belirtilen aşularının aşı takvimine uygun olarak yapılması ve belgelenmesi gereklidir.
  - a) Broilerler için; Enfeksiyöz Bronşit, New Castle, Gumboro.
  - b) Damızlık, yumurta tavuğu civcivi ve tavukları için; Marek, Enfeksiyöz Bronşit, New Castle, Gumboro, AvianEncephalomyelitis, Fowl pox (tavuk çiçeği), İnfeksiyöz Laryngotracheitis, Egg Dropp Sendrom, Mycoplasma Gallisepticum, Mycoplasma Synoviae, Coccidiosis, Salmonella.
  - c) Besi hindileri için; HB1, Turkey Rhinotracheitis (TRT), New Castle.
  - ç) Damızlık hindilerde; Coccidiosis, New Castle, Avian Encephalomyelitis, Multocida Bacterin, Paramyxovirus, Ornithobacteria, Erysipelothrix.

A.5.2. Salmonella Testi

- (1) Sigorta edilecek kümes hayvanları için, aşağıda belirtilen testlerin yapılması gereklidir.
  - a) Salmonella için uygun dönemlerde, tüm civciv sürülerinden numune alınıp, yetkili ve resmen tanınmış laboratuvarlarda test edilmesi ve izlenmesi.
  - b) Patojenleri gidermek için yazılı olarak, temizleme ve dezenfeksiyon prosedürleri uygulanması, Salmonella için yemlerin, üretilen yerde test edilmesi.

A.5.3. Sigorta Edilecek Hayvanlar ve Yaşları

- (1) Sigortaya kabul edilebilecek hayvanların yaşları aşağıdaki gibidir.
  - a) 1 günlükten 45 günlüğe kadar broiler civcivleri,
  - b) 1 günlükten 16 haftalığa kadar yumurta tavuğu civcivleri,
  - c) 17 haftalıktan 18 aylığa kadar yumurta tavukları,
  - ç) 1 günlükten 26 haftalığa kadar damızlık ve ana damızlık civcivler,
  - d) 27 haftalıktan 20 aylığa kadar damızlık ve ana damızlık tavuklar,
  - e) 1 haftalıktan 57 haftalığa kadar damızlık hindiler,
  - f) 1 günlükten 16 haftalığa kadar dişi besi hindileri,
  - g) 1 günlükten 20 haftalığa kadar erkek besi hindileri,

- ğ) 3 aylıktan 15 yaşa kadar deve kuşları,
- h) Dar kapsamlı tarife çerçevesinde olmak kaydıyla, açık ve yarı açık sistemlerde yetiştirilen tavuk, hindi, devekuşu, kaz ve ördek.

A.5.4. Bio-güvenlik

(1) Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde, aşağıda belirtilen bio-güvenlik şartlarının yerine getirilmesi gereklidir.

- a) Kümes hayvanlarının bulunduğu riziko adresindeki üretim faaliyeti gösterilen kümes, depo, silo ve benzeri yerlerin, hayvan yetiştiriciliğine uygun fiziki şartları taşıması,
- b) Çiftliğe sadece, ziyaret amaçları ve giriş çıkış kayıtları tutulan ve ziyareti gerekli olan kişilerin girmesine izin verilmesi,
- c) Hayvanların sağlığını etkileyecek bir durum olduğunda, ziyaretçi giriş çıkışının önlenmesi,
- ç) Çiftliğin etrafının tamamen kapatılmış ve çitle çevrilmiş olması,
- d) Çiftlikte 7 gün 24 saat görevli bulunması,
- e) Binaların girişinde, ayak batırmak için çözültü veya ayak temizleme ekipmanları olması,
- f) Kullanılan dezenfektanların, periyodik olarak yenilenmesi ve kaydedilmesi,
- g) Hayvanlarla ilgilendikten sonra, çiftlik giriş çıkışlarında el yıkamaya yönlendirilmesi,
- ğ) Çiftlikte, özel personel giysisi olması,
- h) Sürü değişimlerinde, personel giysileri yıkanması veya değiştirilmesi,
- ı) Çiftlik girişlerinde, araçların tekerleklerinin yıkanması ve dezenfekte edilmesi,
- i) Çiftlik ve binalara girebilecek, diğer hayvanlar için gerekli önlemlerin alınması,
- j) Kemirgen, sinek ve parazitlerle, gerekli mücadele yöntemlerinin uygulanması,
- k) Hastalık kontrollerinin, ruhsatlı bir firma veya eğitilmiş personel tarafından yürütülmesi ve her türlü hastalık kontrol önlemlerinin uygulanması.

A.5.5. Sağlık ve Hijyen

(1) Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde, aşağıda belirtilen sağlık ve hijyen şartlarının yerine getirilmesi gereklidir.

- a) Kümes ünitelerinin, “tam giriş-çıkış esasına” göre çalışması,
- b) Hayvanların, çiftlik girişlerinde, sağlık sertifikalarının olması,
- c) Hasta, yaralı ve ölü hayvanların, günlük olarak çiftlikten uzaklaştırılması,
- ç) İki sürü giriş çıkışı arasında, en az iki hafta süreyle, kümes ünitelerinin boş bırakılması,
- d) Çiftlik ve binalarda sigara içilmesinin, hayvanlardan uzak, belirlenmiş alanlarla sınırlandırılmış olması,
- e) Kümes hayvanları konusunda, eğitim görmüş, veteriner hekimlerden hizmet alınması,
- f) Günlük ölümler ile ilaç ve aşı uygulamalarının kaydedilmesi,
- g) İlaç ve aşuların, etiket bilgilerine göre güvenli ve kilitli bir yerde saklanması,
- ğ) Sağlık ürünlerinden sadece eğitilmiş personelin sorumlu olması.

A.5.6. Işıklandırma, Sıcaklık, Havalandırma ve Hava Kalitesi

(1) Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde, aşağıda belirtilen yaşam koşullarının yerine getirilmesi gereklidir.

- a) Hayvanlar için uygun bir ışıklandırma programı uygulanması ve kaydedilmesi,
- b) Tüm kümes ünitelerinde, kontrol edilebilir çevre koşulları olması,

- c) Hava kalite parametrelerinin (amonyak, CO₂, rutubet) sürekli olarak ölçülmesi,
- ç) Yazılı havalandırma planı (hava kalitesi, akış hızı, sıcaklık) uygulanması,
- d) Çevre değişikliklerine uyumlu bir havalandırma hızı sağlanabilmesi,
- e) Düşük ve yüksek sıcaklıklarda, havalandırmanın yeterli olmadığı durumlarda, ısıtıcılar ve ilave fanlar kullanılması,
- f) Her kümes ünitesinde, maksimum ve minimum sıcaklıkların, günlük olarak ölçülmesi ve kaydedilmesi,
- g) Isıtma sisteminin, hayvanları bir araya toplanmasını durduracak kadar yeterli olması.

A.5.7. Su ve Yem

(1) Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde, aşağıda belirtilen su ve yem koşullarının yerine getirilmesi gereklidir.

- a) Kullanılan su kaynağının, düzenli olarak analiz edilmesi ve sonuçlarının kaydedilmesi,
- b) Acil bir durumda, en az 24 saat süreyle hayvanlara yetecek su depolanması,
- c) Her bir hayvanın, 3 m. içinde suya, 4 m. içinde yeme ulaşabilmesi,
- ç) Yemliklerin ve sulukların yüksekliklerinin, günlük olarak kontrol edilmesi ve tüm kümes ünitelerinde, su sayacı ve günlük su tüketiminin ölçülmesi,
- d) Yemlikler ve sulukların, üniteler içinde eşit dağıtılması ve kirlenmesinin engellenmesi,
- e) Yem dağıtım sisteminin, günlük olarak kontrol edilmesi, yem kaplarının numaralanmış ve tanınabilir olması,
- f) İlaçlı yemlerin ve koksidiosdatların tipi, miktarı ve kullanımdan kaldırılma tarihlerinin kayıtlı olması,
- g) Yem numunelerinin, 3 ay süreyle ve yem dağıtım kayıtlarının 1 yıl süreyle saklanması.

A.5.8. Temizlik ve Kimyasallar

(1) Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde, aşağıda belirtilen temizlik uygulamalarının yerine getirilmesi gereklidir.

- a) Çiftlik ekipmanları ve kümes ünitelerinin, temizlik ve dezenfeksiyonu için bir program uygulanması,
- b) Tüm üniteler ve ekipmanların, sürü değişimlerinde tam olarak temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi, gerekli durumlarda fumigasyon yapılması,
- c) Çiftlikte temizlik işlemlerinin kayıt altında tutulması, temizlik işlemleri için içme suyu ve basınçlı yıkayıcılar kullanılması,
- ç) Depolama tankları ve içme hatlarının, fiziki olarak temizlenmesi, insan ve hayvanların kullanımı için sıhhi hale getirilmesi,
- d) Tüm kimyasalların ve sıhhi materyallerin, kullanım amacı için ruhsatlı ve onaylı olması,
- e) Tüm kimyasalların, teknik etiketleri ile birlikte, ayrı bir yerde, kilitli olarak muhafaza edilmesi,
- f) Kimyasalların kullanımına ilişkin kayıtlarının tutulması.

A.5.9. Hayvan Kontrolü

(1) Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde, aşağıda belirtilen kontrollerin yerine getirilmesi gereklidir.

- a) Hayvanların en az günde iki kez, stres altında olduğu dönemlerde üç kez kontrol edilmesi,
- b) Çiftlikte, kontrollerin kaydedilmesi ve kayıtların tutulması,
- c) Problemlerin teşhis edildiği zaman, düzeltilmesi ve kaydedilmesi.

A.5.10. Planlar ve Güvenlik İşlemleri

(1) Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde, aşağıda belirtilen plan ve güvenlik işlemlerinin yerine getirilmesi gereklidir.

- a) Çiftlik veteriner hekimi ile görüş birliğine varılan ve güncelleştirilen, sürü sağlık planı ve hastalık kontrol planının olması,
- b) Üniteleri, ulaşım noktalarını, telefon noktalarını, su kaynakları ve yem, hastalık kontrol noktalarını gösteren, ayrıntılı çiftlik planının olması,
- c) Yangın, enerji kesintisi, ekipman bozulması, sıcak/soğuk stres durumlarında, yapılacak işlemleri gösteren, acil eylem planının olması,
- ç) Çiftlikte haftanın 7 gününde 24 saat eleman bulunması,
- d) Ehliyetli bir elektrikçi tarafından, en az üç ayda bir, elektrik sisteminin kontrol edilmesi ve elektrik sistemi için bir hizmet sözleşmesinin olması,
- e) Elektrik açıcı anahtarlar/kontrollerin, bir hizmet alanı içine yerleştirilmiş olması,
- f) Hizmet alanlarının, yanıcı olmayan materyallerle, tamamen kaplanmış olması,
- g) Isıtıcıların, metal güvenlik zinciri ile asılı olması,
- ğ) Yakıt depolama tankının, kümes ünitelerine uzaklığının, 25 metreden daha fazla olması, tüm çıkış kapılarının, yanmaz malzemeden ve kilitlenebilir olması.

A.5.11. Acil Durum Ekipmanları

(1) Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde, aşağıda belirtilen acil durum işlemlerinin yerine getirilmesi gereklidir.

- a) Elektrik arızasını, asgari ve azami sıcaklıkları ve rutubeti uyarın, görüntülü ve sesli bir alarm tarafından, tüm çevre kontrol sistemlerinin otomatik olarak izlenmesi,
- b) Görüntülü ve sesli alarmın, binaların dışından görülp duyulabilmesi,
- c) Elektronik çağrı cihazı veya telefon ile diğer bir kontrol elemanına bağlantı olması,
- ç) Alarm sistemi için bir hizmet sözleşmesinin olması,
- d) Tüm yemlikler, suluklar, havalandırma, ısıtma ve aydınlatma sistemlerinin, ehliyetli kişiler tarafından kurulmuş olması ve bakımlarının yetkili kişiler tarafından yapılması,
- e) Tüm yangın söndürücüler, alarm sistemleri ve diğer otomatik-mekanik ekipmanların, ehliyetli kişiler tarafından kurulmuş olması ve bakımlarının, yetkili kişiler tarafından yapılması,
- f) Tüm otomatik ekipmanların, günlük olarak kontrol edilmesi ve gerekirse tamir edilmesi,
- g) Çiftlikte jeneratör/jeneratörler olması ve otomatik olarak çalışıp durması,
- ğ) Jeneratörlerin, tam yük altında, haftada bir test edilmesi ve kayıtlarının tutulması,
- h) Jeneratörler için bir hizmet sözleşmesinin olması.

A.5.12. Hayvanların ve Atıkların Uzaklaştırılması

(1) Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde, aşağıda belirtilen temizlik ve dezenfeksiyon uygulamalarının yerine getirilmesi gereklidir.

- a) Araçların, hayvanlar taşınmadan önce temizlenip, dezenfekte edilmesi ve iyi durumda olması,
- b) Hayvanların yüklenmesi ve boşaltılması için iyi drene edilmiş, yükleme alanı bulunması,
- c) Hayvanlar boşaldıktan sonra, yenileri gelinceye kadar, kümes ünitelerinin tam olarak temizlenip, dezenfekte edilmesi,
- ç) Tüm ambalajlar ve sızdırmaz konteynirlara depolanan atıkların, düzenli olarak çiftlikten uzaklaştırılması,

- d) Atılacak hayvanların, mikrop sızdırmaz konteynırlarda muhafaza edilmesi ve haftada bir uzaklaştırılması.

A.6. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

(1) Sigorta, aksi kararlaştırılmadıkça poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, poliçenin düzenlendiği saatte başlar ve aynı saatte sona erer.

A.7. Eksik ve Aşkın Sigorta

(1) Tazminat hesaplamasında eksik ve aşkın sigorta hükümleri uygulanmaz.

B. HASAR ve TAZMİNAT

B.1. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigorta Ettirenin / Sigortalının Yükümlülükleri

(1) Sigorta ettiren/sigortalı, rizikonun gerçekleşmesi halinde, aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

- a) Rizikonun gerçekleştiğini öğrendiği tarihten itibaren, en geç 24 saat içinde, poliçede belirtilen şekillerde sigorta şirketine, acentesine, Tarım Sigortaları Havuzu merkez adresine ya da poliçede bildirilen adreslere;
- Adı, soyadı ve adresini,
  - T.C. Kimlik no. veya sigorta poliçe numarasını,
  - Rizikonun gerçekleştiği gün ve saati,
  - Hasar nedenini,
  - Zarar gören hayvanlara ilişkin bilgileri,
  - Rizikonun gerçekleştiği yerin açık adresini,

belirtmek suretiyle, hasar ihbarında bulunmak zorundadır.

(2) Hasar incelemesi, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından görevlendirilecek Tarım Sigortaları Havuzu eksperleri tarafından yapılır.

(3) Tarım Sigortaları Havuzu, hasar ihbarlarının yapılacağı yeri sigortalıya bildirmek kaydıyla değiştirebilir.

(4) Yangın hasarlarında tazminat ödemesinin yapılabilmesi için sigortalı, savcılık sonuç kararını temin edip, Tarım Sigortaları Havuzuna vermekle yükümlüdür. Ulusal, bölgesel, il veya ilçe geneli gibi geniş alanları etkileyen yangın olaylarında, sigorta tazminatı ödemesinin yapılması için savcılık kararının temin ve teslimi aranmaz.

B.2. Koruma Önlemleri ve Kurtarma

(1) Sigorta ettiren/sigortalı; bu sigortayla, teminat altına alınan rizikoların gerçekleşmesi halinde, zararı önlemeye, azaltmaya ya da hafifletmeye yarayacak önlemleri almakla yükümlüdür. Bu çerçevede, sigortalı;

- a) Sigortalı hayvanların hastalanması veya kazaya uğraması halinde, bir veteriner hekim marifetiyle gerekli tedbirleri almak,

- b) Tazminat yükümlülüğü ve miktarının saptanması için, Tarım Sigortaları Havuzu veya Tarım Sigortaları Havuzu eksperinin, sigortalı hayvanlar ve bunlarla ilgili belgeler üzerinde, yapacakları, araştırma ve incelemelere izin vermek,
- c) Tarım Sigortaları Havuzunun isteği üzerine, rizikonun gerçekleşme nedenlerini, ayrıntılı şekilde belirlemeye, zarar miktarıyla delilleri saptamaya yararlı bilgi ve belgeleri, gecikmeksizin, Tarım Sigortaları Havuzuna veya Tarım Sigortaları Havuzu eksperlerine vermek

yükümlülüğündedir.

(2) Sigorta ettiren/sigortalı, bulaşıcı bir hastalık baş gösterdiğinde;

- a) Hasta ve sağlam hayvanlarını ayırmak,
- b) Hastalığı Tarım Sigortaları Havuzuna ve Tarım ve Orman Bakanlığı İl/İlçe Müdürlüklerine bildirmek,
- c) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu gereğince, ilgililer tarafından öngörülen tedbirleri almak,
- ç) Sigortalanan hayvanlarını, poliçede yazılı amaçlar dışında kullanmamak, kullandırtmamak ve olanak nispetinde bunlara iyi bakmak,
- d) Tarım Sigortaları Havuzunun yaptıracağı kontroller sonucunda, önereceği tedbirleri almak

ile yükümlüdür.

B.3. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Tarım Sigortaları Havuzunun Hakları

(1) Tarım Sigortaları Havuzu, kendi elemanları veya Tarım Sigortaları Havuzu eksperleri aracılığıyla, sigortalı hayvanların sağlık durumunu, niteliklerini, bakım ve beslenme koşullarını makul surette, kontrol ettirme yetkisine sahiptir.

(2) Tarım Sigortaları Havuzu sigortalının aşağıdaki yanlış uygulamaları izlediğini tespit etmesi halinde, tespit tarihinden itibaren 8 gün içinde sözleşmeyi feshedebilir.

- a) Kümeslerin bakımsızlığı ve temiz tutulmaması,
- b) A.5.1 Maddesinde yer alan aşı programında belirtilen aşuların yapılmaması,
- c) Hijyen ve bio-güvenlik tedbirlerinin alınmaması veya ihmal edilmiş olması,
- ç) Hayvanlara fena muamele ve eziyet edilmesi,
- d) Bakım ve beslenme yetersizliği,
- e) Hayvanların, poliçede yazılı amaçlar dışında kullanılması.

B.4. Hasarın Tespiti

(1) Sigorta edilmiş hayvanlarda, meydana gelen hasarın nedeni, niteliği ve miktarı Tarım Sigortaları Havuzu veya Tarım Sigortaları Havuzu eksperleri tarafından tespit edilir.

B.5. Tazminat Hesabı

(1) Tazminat hesabında, poliçede yazılı olan hayvan birim fiyatı esas alınır.

(2) Tazminata esas birim sigorta bedeli, poliçede yazılı olan birim fiyatın, değerlendirme tablosunun hasar tarihindeki yaşa karşılık gelen oranıyla çarpılması suretiyle bulunur.

(3) Muafiyeti geçmeyen hasarlar ödenmez. Tazminat hesabında hasar miktarının poliçede belirtilen muafiyeti aşan kısmı esas alınır.

(4) Hasar tarihindeki sigorta bedeli üzerinden hesaplanan muafiyet indirildikten sonra kalan zarar miktarı üzerinden müşterek sigorta tutarı hesaplanarak tazminat tutarından indirilir.

(5) Hayvanların etinden, derisinden ve benzeri kısımlarından faydalanılabileceği hallerde bu kısımlara ait bedel tarife ve talimatlara göre belirlenen şekilde ödenecek tazminattan sovtaj olarak düşülür.

(6) Ödenecek tazminat tutarı, varsa Tarım Sigortaları Havuzu eksperinin raporunda belirtilen veya rapor içeriğine atfen değerlendirilen kusur oranı düşüldükten sonra ödenir.

(7) Tazminatın hesabı; muafiyet, varsa müşterek sigorta ve sovtaj tutarları dikkate alınarak tarife ve talimatlarda belirtildiği şekilde yapılır.

B.6. Tazminatın Ödenmesi

(1) Hasar dosyası tekâmül ettirilerek, kesinleşmiş olan tazminat miktarı, en geç 30 gün içerisinde sigortalıya ödenir.

(2) Tazminat ödeme tarihinde, muaccel hale gelen ve sigorta ettirene/sigortalıya ait tüm poliçelere ilişkin ödenmemiş prim borçları, ilgili sigorta şirketinin beyanı doğrultusunda, tazminattan mahsup edilebilir.

(3) Tazminat ödemeleri banka kanalı ile sigorta ettiren/sigortalı adına yapılır. Ödenen tazminat miktarının, sigortalı tarafından, bankacılık işlemlerinin gerektirdiği sürede alınmaması nedeniyle, Tarım Sigortaları Havuzu hesabına dönmesi halinde, gecikme ileri sürülerek, faiz veya munzam zarar talebinde bulunulamaz.

(4) Yanlış veya eksik bilgilendirme sonucunda, sigorta ettirenin uğrayacağı zararlar, sigorta şirketi ve tüm satış kanalları tarafından tazmin edilir.

B.7. Tazminat Miktarının Eksilmesi veya Tazminat Hakkının Düşmesi

(1) Rizikonun gerçekleşmesi durumunda, sigorta ettirenin/sigortalının yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucu, zarar miktarında bir artış olursa, bu suretle artan kısım, ödenecek tazminattan indirilir.

(2) Sigorta ettiren/sigortalı, rizikonun gerçekleşmesine kasten sebebiyet verir veya zarar miktarını kasten artırıcı eylemlerde bulunursa, sözleşmeden doğan hakları düşer.

(3) Sigortalı hayvanların, mecburi kesime sevkini gerektiren durumlarda, hayvanların kasten ölüme terk edildiğinin tespit olunması halinde, sigortalıya tazminat ödenmez.

B.8. Hasar ve Tazminatın Sonuçları

(1) Tarım Sigortaları Havuzu, yaptığı tazminat ödemesi tutarınca, hukuken sigortalı yerine geçer ve sigortalının, zarardan dolayı, üçüncü şahıslara karşı ortaya çıkan yasal hakları, tazmin ettiği bedel nispetinde, Tarım Sigortaları Havuzuna intikal eder. Sigorta ettiren/sigortalı, poliçeden doğan tazminat ödemesi yapıldıktan sonra dahi, Tarım Sigortaları Havuzunun açabileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye zorunludur.

(2) Sigorta teminatı, teminat altına alınan rizikonun gerçekleşmesi ile sona erer.

C. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

C.1. Sigorta Priminin Ödenmesi, Tarım Sigortaları Havuzunun Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

(1) Bu genel şartlar çerçevesinde akdedilen sigorta sözleşmesi, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından yetkili kılınan, sigorta şirketi aracılığıyla yapılır.

(2) Sigorta ettirenin/sigortalının prim yükümlülüğünün tamamının veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa, peşinatın, sözleşme yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde, poliçe teslim edilmiş olsa dahi, Tarım Sigortaları Havuzunun sorumluluğu başlamaz ve bu husus, poliçede belirtilir.

(3) Prim ödeme borcunda temerrüde düşülmesi halinde, genel hükümler uygulanır.

C.2. Sigorta Ettirenin/Sigortalının Sözleşme Yapıldığı Sırada Beyan Yükümlülüğü

(1) Tarım Sigortaları Havuzu, bu sigortayı, sigorta ettirenin beyanına dayanarak yapar.

(2) Tarım Sigortaları Havuzu, gerekli gördüğü her durumda, risk analizi yaparak, poliçe tanzim edilmiş olsa bile prim fiyatında artırım yapabilir.

(3) Sigorta ettirenin beyanının, gerçeğe aykırı veya eksik olduğunun tespit edilmesi halinde, sözleşmenin yapılmamasını veya daha ağır şartlarla yapılmasını gerektirecek durumlarda; Tarım Sigortaları Havuzu, durumu öğrendiği tarihten itibaren, 15 gün içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak, aynı süre içinde prim farkını talep edebilir.

(4) Tarım Sigortaları Havuzu, gerekli gördüğü her durumda tanzim edilmiş poliçede kayıtlı hayvanları kontrol edebilir.

(5) Sigorta ettirenin, 10 gün içinde talep edilen prim farkını ödememesi halinde, sözleşme başka bir ihtara gerek kalmaksızın, kendiliğinden feshedilmiş olur.

(6) Caymanın veya feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi (fili olarak rizikosu sona eren teminatlara ait olan hariç), kısa dönem esaslı üzerinden hesaplanır ve fazlası iade edilir.

(7) Sigorta ettirenin/sigortalının, kasıtlı olarak, gerçeğe aykırı veya eksik beyanda bulunduğu ve bunun rizikonun gerçekleşmesi veya tazminat miktarına etkisi olduğu anlaşılırsa; Tarım Sigortaları Havuzu, riziko gerçekleşmiş olsa bile, tazminat ödemeksizin, sözleşmeyi feshedebilir.

(8) Rizikonun gerçekleşmesinden sonra, sigorta ettirenin/sigortalının ihmali ile beyan yükümlülüğü ihlal edildiği takdirde, bu ihlal, tazminatın veya bedelin miktarına yahut rizikonun gerçekleşmesine etki edebilecek nitelikte ise, ihmalin derecesine göre tazminattan indirim yapılır. Sigorta ettirenin kusuru kast derecesinde ise beyan yükümlülüğünün ihlali ile gerçekleşen riziko arasında bağlantı varsa, sigortacının, tazminat veya bedel ödeme borcu ortadan kalkar; bağlantı yoksa sigortacı, ödenen primle ödenmesi gereken prim arasındaki oranı dikkate alarak, sigorta tazminatını veya bedelini öder.

(9) Süresinde kullanılmayan, cayma veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

C.3. Sigorta Ettirenin/Sigortalının Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

(1) Sigorta sözleşmesinin düzenlenmesinden sonra, poliçe üzerinde herhangi bir değişiklik olduğu takdirde, sigorta ettiren/sigortalı, derhal ve makul nedenlerin varlığı halinde, en geç 10 gün içinde, durumu Tarım Sigortaları Havuzuna bildirmekle yükümlüdür.

(2) Değişiklik; Tarım Sigortaları Havuzunun, sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerden ise;

- a) Tarım Sigortaları Havuzu, değişikliği öğrendiği tarihten itibaren, 1 ay içinde sözleşmeyi feshedebilir veya prim farkını talep etmek suretiyle, sözleşmeyi yürürlükte tutabilir.
- b) Sigorta ettirenin/sigortalının, 10 gün içinde, talep edilen prim farkını ödememesi halinde, sözleşme, başka bir ihtara gerek kalmaksızın, kendiliğinden feshedilmiş olur.
- c) Feshin, hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, kısa dönem esaslı üzerinden hesaplanır ve fazlası iade edilir.
- ç) Süresinde kullanılmayan, fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

(3) Değişiklik, rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim uygulamasını gerektirir hallerden ise; Tarım Sigortaları Havuzu, bu değişikliğin yapıldığı tarihten, sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesap edilecek prim farkını, sigorta ettirene/sigortalıya iade eder.

(4) Tarım Sigortaları Havuzunun, sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren değişiklik hallerinde,

- a) Tarım Sigortaları Havuzu durumu öğrenmeden önce,
- b) Tarım Sigortaları Havuzunun fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde,
- c) Fesih ihbarının, hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde,

riziko gerçekleşirse, değişikliğin bildirilmesinde, sigorta ettirenin ihmalinin bulunduğu veya kastı bulunması halinde dahi, rizikonun gerçekleşmesi veya tazminat miktarıyla beyan edilmesi gereken değişiklik arasında bağlantı bulunmadığı hallerde tazminat, tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre ödenir. Sigorta ettirenin/sigortalının, değişikliği kasten bildirmediği durumlarda, beyan eksikliği ile rizikonun gerçekleşmesi veya tazminat miktarı arasında bağlantı olması halinde, Tarım Sigortaları Havuzu, tazminat ödenmeksizin sözleşmeden cayma hakkını kullanabilir. Kasıt olmadığı hallerde ise, sigorta ettirenin ihmal derecesine göre, belirlenecek bir oranda tazminattan indirim yapılabilir.

(5) Yapılan risk inceleme sonuçları, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından onaylandıktan sonra, sigorta şirketi tarafından poliçeleştirilmemesi halinde, yapılan risk inceleme masrafları sigorta şirketinden tahsil edilir.

(6) Sigorta ettirenin hiçbir neden yokken sözleşmeden cayma süresi, poliçe tanzim tarihinden itibaren 7 gündür. Varsa, risk inceleme ve hasar tespit masrafı cayma hakkını kullanan sigortalıdan tahsil edilir.

C.4. Birden Çok Sigorta

(1) Sigortalanmış hayvanlar üzerine, sigorta ettiren/sigortalı, başka sigortacılar ile aynı rizikolara karşı, sigorta sözleşmesi yapamaz.

C.5. Menfaat Sahibinin Deęişmesi

(1) Sözleşme süresi içinde, menfaat sahibinin herhangi bir suretle değişmesi ve bu değişikliğin, sigortanın hükmü devam eder ve sigorta ettirenin/sigortalının sözleşmeden, doğan hak ve yükümlülükleri, değişiklik tarihinden itibaren yeni sahibine geçer.

(2) Söz konusu değişikliğin, Tarım Sigortaları Havuzuna, hasar tarihinden önce bildirilmemesi ve zeyilname ile değişikliğin poliçe üzerinde düzenlenmemesi halinde, meydana gelen hasarlarda, Tarım Sigortaları Havuzu hasara ilişkin tazminatı ödememe veya eksik ödeme hakkını saklı tutar.

C.6. Tebligatlar

(1) Bu genel şartlar çerçevesinde taraflar arasında yapılacak tüm tebligatlarda, Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

C.7. Sırların Saklı Tutulması

(1) Bu sözleşmenin uygulanmasında, ilgili tarafların, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun "Sır Saklama Yükümlülüğü" başlıklı, 31/A maddesi kapsamındaki sorumlulukları saklıdır.

C.8. Tahkim ve Yetkili Mahkeme

(1) Sigorta sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklarla ilgili olarak, uyuşmazlık konusu olayın üyelik tarihinden sonra meydana gelmiş olması halinde, Sigorta Tahkim Komisyonuna başvurulabilir. 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30 uncu maddesinin 12' nci fıkrasında belirtilen tutara kadar olan kararlar her iki taraf için de kesindir. Sigorta Tahkim Komisyonuna başvuru ile ilgili ayrıntılı bilgi www.sigortatahkim.org adresinden edinilebilir.

(2) Bu sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle, ilgili taraflar aleyhine açılacak davalarda, yetkili mahkeme; Tarım Sigortaları Havuzu merkezinin veya sigorta şirketi/acentesinin ikametgâhının veya rizikonun gerçekleştiği yerin bulunduğu il merkezinde; Tarım Sigortaları Havuzu ya da sigorta şirketi/acente tarafından açılacak davalarda ise, davalının ikametgâhının bulunduğu yerin il merkezindeki ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemedir.

C.9. Zamanaşımı

(1) Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler, iki yılda zaman aşımına uğrar.

C.10. Yapılacak Değişiklikler

(1) Genel şartlar ile tarife ve talimatlarda yapılacak prim artışı gerektirmeyen değişiklikler, sigortalı lehine olması durumunda sigortacılık ilkeleri dâhilinde zeyil işlemine gerek olmadan poliçeye dâhil edilir.

C.11. Yürürlük

(1) Bu genel şartlar 01/01/2022 tarihinde yürürlüğe girer.